

Nota Aanvulling WP ZE-BRA

Betreft
Nota aanvulling WP ZE-BRA

Datum
30-4-2021

Aan
Gemeente Reimerswaal

Project nummer
717149

Zaaknummer
2021-0100

Versie nummer
1.0

Inleiding

Deze nota betreft een overzicht van aanvullende informatie in het kader van de vergunningaanvraag Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) van het windpark ZE-BRA. Met deze aanvullende notitie wordt antwoord gegeven op het verzoek om aanvullende gegevens¹ vanuit de gemeente Reimerswaal. De aanvulling houdt nog geen rekening met eventuele wijzigingen in het project naar aanleiding van de aangenomen motie in de gemeenteraad van de gemeente Woensdrecht.

De structuur van deze nota sluit aan op de brief van de gemeente Reimerswaal. Voor de overzichtelijkheid worden per aspect de gestelde vragen herhaald en vervolgens wordt de betreffende vraag beantwoord. Voorliggende notitie met aanvullende en aangepaste bijlagen zijn ingediend via het Omgevingsloket Online (OLO).

A Algemeen

Vragen

1. Aangepast aanvraagformulier, publiceerbare versie, waarop ook is gecorrigeerd dat het om een gefaseerde aanvraag gaat. Op 12-03-2021 is al wel een aangepast formulier 'volledige versie' aangeleverd.
2. Op het aanvraagformulier wordt in het milieu-deel het antwoord '2024' gegeven bij de vraag 'Geef het tijdstip waarop de activiteit(en) uiterlijk zullen worden beëindigd'. Graag een toelichting bij dit jaartal.
3. De achtergrond van deze aanpassingen met een afzonderlijke bijlage kort toelichten.
4. Afschriften van bij andere bevoegde gezagen ingediende of nog in te dienen aanvragen om vergunningen of ontheffingen die ook dit project aangaan.
5. Volledige opsomming welke activiteiten en vergunningen/ontheffingen voor het project in 'mandje 2' gaan worden aangevraagd

Antwoorden

1. De formulieren zijn aangepast en opnieuw ingediend.
Na intern beraad is de aanvrager tot de conclusie gekomen dat een 'juridisch gefaseerde aanvraag', zoals bedoeld in de Wabo, toch niet de gewenste route is voor onderhavig project. Praktisch is het lastig (en misschien wel onmogelijk) om de fasering (Wabo) enkel toe te passen op de wegen, kabels

¹ Verzoek aanvullende gegevens in brief van 17-03-2021

en inkoopstations, hoe de oorspronkelijk aanvraag was ingestoken. Ook zorgt een fasering als bedoeld in de Wabo voor een mogelijk risico met betrekking op de SDE-aanvraag van de initiatiefnemers. De aanvraag is derhalve aangepast. Art. 2.7 lid 1 Wabo geeft, de mogelijkheid om ook zonder de 'juridische fasering' in de huidige fase het onderdeel strijdig gebruik aan te vragen voor de wegen, kabels en inkoopstations. Het aanvraagformulier is hierop aangepast en opnieuw ingediend via het Omgevingsloket Online (hierna OLO). In een aangepaste toelichting op de aanvraag (bijlage 1) is beschreven dat het om een fasering in de tijd gaat en niet om de fasering zoals bedoeld in de Wabo.

2. Dit betreft een fout in het eerder ingediende formulier. Het ingevulde jaartal betreft het uiterste tijdstip van inbedrijf name, niet uitbedrijf name. Deze omissie is gerepareerd in een nieuwe versie van het aanvraagformulier (PDF), welke is ingediend via OLO.
3. In voorliggende notitie is een toelichting op de aanpassingen van de aanvraag opgenomen.
4. Hieronder een overzicht met data van ingediende vergunningen met eventueel een OLO-code:
  - Watervergunning (Keur)
    - o Brabantse Delta 22-03-2021 (OLO# 5905827);
    - o Rijkswaterstaat 12-02-2021 (OLO# 5822717);
  - Ontheffing Keur Wegen
    - o Scheldestromen 03-04-2021 (-geen code-);
  - Wet natuurbescherming (Wnb)
    - o Provincie Zeeland 11-02-2021 (Zaak# 22278).
5. Een definitieve lijst met vergunningen en ontheffingen die in een volgende fase nog moeten worden aangevraagd is op dit moment van het project niet te geven. Dit is mede afhankelijk van de detailuitwerking van funderingen, kabeltracés, wegen en in-/uitritten. Op hoofdlijnen kan worden gedacht aan de volgende eventueel benodigde vergunningen/ontheffingen:
  - Omgevingsvergunning (bouwen) voor inkoopstations;
  - Omgevingsvergunning (werk/werkzaamheden) voor de aanleg van kabeltracés en wegen;
  - Watervergunning voor toevoegen van verhard opperlak (wegen) en eventuele werkzaamheden in of nabij waterstaatwerken (zoals dammen met duikers en kabelkruisingen) en beschermingszones
  - Watervergunning voor eventuele grondwateronttrekking (bronbemaling) en lozing, indien uit een bemalingsadvies blijkt dat de te verwachten debieten hoger zijn dan de vergunningsdrempels uit de Keur en bijbehorende algemene regels van de waterschappen;
  - Wbr²-vergunning voor eventuele werkzaamheden nabij de Rijksweg A4, beheerzone RWS.

B MER

Vragen

6. De aanvullingen overeenkomstig de namens het bevoegd gezag aan u aangeleverde reactietabel en de uitkomsten van de bespreking hierover die op 22 maart 2021 is gepland.
7. In hoofdstuk 10 van de MER is aandacht besteedt aan een waterleiding die door het windpark loopt. Het is uit de beschrijving echter niet op te maken wie de beheerder van de betreffende waterleiding is en of deze waterleiding een vitaal belang heeft. Hierover nog aanvullende (detail)informatie aanleveren.
8. Informatie of er een energie-opslagsysteem (EOS) in het windpark is voorzien en zo ja, hoe er dan met de veiligheidsrisico's wordt omgegaan (bijvoorbeeld brandrisico en eventueel vrijkomen giftige gassen). Indien er een EOS in het windpark wordt voorzien, adviseren we om in overleg met de

² Wet beheer Rijkswaterstaatwerken

betreffende veiligheidsregio's te bepalen welke afstand er tussen de EOS en de windturbine(s) dient te worden aangehouden.

9. Bij de beoordeling op volledigheid en detailniveau van Hoofdstuk 6 van het MER ('GELUID') zijn door de RUD Zeeland de volgende opmerkingen gemaakt en vragen gesteld, waarop met een toelichting of aanvullingen kan worden gereageerd:
  - a. Bij paragraaf 6.1.1 en in kader 6.2 en stuk over laagfrequent geluid (lfg) blijkt dat rekening gehouden wordt met laagfrequent geluid. In een vorige versie stond nog iets over toetsing aan de Deense norm. Daarmee zou extra aandacht aan lfg worden besteed. Dit werd als zeer positief ervaren. Het is niet duidelijk waarom dit nu niet meer gebeurt.
  - b. Ook wordt informatie gemist hoe er bij mogelijk toekomstige klachten wordt omgegaan met lfg dat aantoonbaar afkomstig is van de windturbines.
  - c. Bij de natuurbeschermingsgebieden/ natura2000 gebieden wordt aangegeven dat hier conform het omgevingsplan van de provincie geen rekening gehouden hoeft te worden met deze locatie omdat het een Windenergie Concentratieplaats is. Als hier wel aan wordt gerekend, is dat alleen maar een extra toevoeging en kan gesteld worden dat het onderzoek daardoor completer wordt.
  - d. In kader 6.3 wordt aangegeven wat er onder molenaarswoningen wordt verstaan. Wij zijn het eens met deze omschrijving. Echter moet wel aangegeven worden wat de exacte binding per woning is in dat geval! Dit moet ook te allen tijde later overgelegd kunnen worden.
  - e. Bij cumulatie wordt aangegeven dat cumulatie met andere bronnen wordt beschouwd als er sprake is van blootstelling aan meer dan één geluidbron conform de rekenregels uit het Reken- en meetvoorschrift windturbines. Dat klopt. Verder dient bij goede RO ook verder dan dat gekeken te worden en dienen 'relevante geluidbronnen' die niet-zone plichtig zijn ook beschouwd/ meegerekend te worden, zoals hier: - scheepvaartlawaai Westerschelde en Schelde Rijn-Kanaal - geluid RWZI - geluid agrarische bedrijven - Geluid industriellawaai havens Antwerpen. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat met uitzondering van de RWZI en agrarische bedrijven meer dan voldoende rekening is gehouden met de genoemde, in de zin van dat het is meegerekend bij de cumulatie. Toch verdient het aanbeveling te kijken naar de RWZI en agrarische bedrijven in deze.
  - f. Het blijkt dat zonder mitigerende maatregelen niet voldaan kan worden aan de normen. Als niet voldaan kan worden aan de normen kan er onacceptabele hinder optreden, ook op lfg gebied. In de tekst worden mitigerende maatregelen aangegeven, waarmee wel voldaan kan worden aan de normen. Hoe borg je dat de maatregelen daadwerkelijk getroffen worden of dat er een stiller type wordt geplaatst waarbij aan de norm voldaan kan worden.
  - g. Uit de tabel bij cumulatie blijkt er sprake te zijn van een toename van soms 4 dB tot 7 dB. Dit is een ongewenste toename. Hier dient nader aandacht aan besteed te worden.

Antwoorden

6. Het MER is aangepast naar aanleiding van de door het bevoegd gezag aangeleverde reactietabel en de uitkomsten van de bespreking hierover die op 22 maart 2021 heeft plaatsgevonden. Mailwisseling met verslaglegging van digitale bespreking op 22 maart 2021 is ingediend via OLO.
7. In het MER is rekening gehouden met een strook die bestemd is voor een waterleiding. Ten aanzien van veiligheid vormt de leiding geen belemmering voor het project. Het is een waterleiding en is dus niet meegenomen in de risicoanalyse. De leiding ligt op een afstand van 100m. Er wordt geen constructie schade verwacht. De aanvragers hebben geen informatie wat betreft eigenaarschap van de leiding.
8. Binnen Windpark ZE-BRA wordt geen energieopslag (EOS) voorzien.

9. De opgesomde punten zijn deels besproken in het overleg van 22 maart 2021, waar de RUD Zeeland bij aanwezig was. Naar aanleiding van het overleg zijn enkele wijzigingen en toevoegingen verwerkt in de ruimtelijke onderbouwing en het MER.

Ten aanzien van handhaving dient opgemerkt te worden dat dit geen taak is van de aanvragers, maar het bevoegd gezag. De toe te passen mitigerende maatregelen, om te voldoen aan de norm, zullen na definitieve turbinekeuze door de aanvragers worden verwerkt in het later in te dienen akoestische onderzoek. De drijvers van de inrichting zullen conform artikel 3.14e van de Activiteitenregeling gegevens registreren ten behoeve van de handhaving door het bevoegd gezag. Dit is ook opgenomen in paragraaf 3.4.6 van bijlage 1 (toelichting op de aanvraag).

Ten aanzien van de cumulatieve geluidsbelasting is nader gekeken naar de bijdrage van de RWZI. Daartoe is de maximale geluidsproductie van de RWZI bepaald (op basis van Activiteitenbesluit) en toegevoegd in het geluidsmodel. Op basis van deze worst-case uitgangspunten verhoogt dit de Lcum ter plekke van woningen in het gebied iets, maar niet veel. Max 0,7 db verhoging van de Lcum bij een woning dichtbij RWZI. Uit later ontvangen gegevens vanuit de RUD Zeeland blijkt dat voor de betreffende RWZI een norm geldt van 50 dB(A) op 100 meter afstand, wat vele malen strenger is dan uit het Activiteitenbesluit volgt. Geconcludeerd kan worden dat het meenemen van de RWZI in de gecumuleerde geluidsbelasting geen significante wijzigingen zal opleveren voor het MER en de ruimtelijke onderbouwing. Deze conclusie is per mail ondergeschreven door de RUD Zeeland. Mailwisseling met verslaglegging van digitale bespreking op 22 maart 2021 is ingediend via OLO.

C Bouw

Vragen

10. Kleurstelling en materialisatie van de turbines; geen logo's op de turbines?
11. Een realistische schatting van de te verwachten bouwkosten van het project. Die informatie is nodig voor het berekenen van de door u verschuldigde leges en mogelijk ook voor de beoordeling op grond van de Wet bevordering integriteit openbaar bestuur (Wet Bibob). Indien u deze informatie als vertrouwelijk wenst te beschouwen, dan verzoeken wij u om dat te kenbaar te maken. Wij zullen hiermee in het vervolg van de procedure rekening houden bij het publiceren van de documenten.
12. Vervolgonderzoek archeologie aan de hand van boringen per mastlocatie, inclusief de locaties waar de permanente kraanopstelplaatsen wordt voorzien met bodemverstoring.
13. Tijdig voor uitvoering van de werkzaamheden dienen definitieve en volledig uitgewerkte tekeningen en berekeningen aangeleverd te worden, waarbij de uitwerking van de paalfunderingen gebaseerd dient te zijn op de lokale grondgesteldheid. Hiervoor zal geotechnisch bodemonderzoek (sonderingen) uitgevoerd moeten worden, waarbij voldaan dient te worden aan de regels hiervoor uit NEN 9997.

Antwoorden

10. In Tabel 3.1 van Bijlage 1 (toelichting op de aanvraag) met bouwgerelateerde eigenschappen windturbines is informatie opgenomen over de toe te passen materialen en kleurstelling van windturbines. De uiteindelijk toe te passen materialen en definitieve kleurstelling (binnen bandbreedte tabel) zullen uiterlijk 3 weken voor start bouwwerkzaamheden aan het bevoegd gezag gemeld worden, ter goedkeuring. Er zullen mogelijk logo's van de initiatiefnemers op de gondels van de windturbines worden geplaatst. Uiterlijk drie weken voor de start van de werkzaamheden zullen deze ter goedkeuring met het bevoegd gezag gedeeld worden. De eventuele plaatsing van logo's op de turbines is toegevoegd aan paragraaf 3.1.1 van bijlage 1 (toelichting op de aanvraag).

11. Een overleg om inzicht te verkrijgen in de bouwkosten staat gepland voor week 18. De aanvrager verzoekt het bevoegd gezag om t.z.t. vertrouwelijk om te gaan met de opgegeven indicatie van bouwkosten.
12. Vervolgonderzoek (projectcode 2021ART8) van 06-04-2021 is uitgevoerd en is als bijlage bij de aanvraag gevoegd via OLO.
13. Wordt ter kennisname aangenomen door de aanvragers. De aanvragers zullen de benodigde gegevens en bescheiden na definitieve windturbine keuze laten opstellen en tijdig indienen bij het bevoegd gezag.

D Goede ruimtelijke ordening

Vragen

14. De aanvullingen overeenkomstig de namens het bevoegd gezag aan u aangeleverde reactietabellen en de uitkomsten van de bespreking hierover die op 22 maart 2021 is gepland.
15. Er wordt verzocht om het aanleveren van het definitieve verlichtingsplan met goedkeuring van de Inspectie leefomgeving en transport (ILT) als voorschrift aan de omgevingsvergunning te verbinden. Om tot een goede beoordeling van uw aanvraag te komen, vragen wij u om een principeschets voor het verlichtingsplan aan te leveren. In de principeschets kunt u aangeven welke turbineposities in elk geval worden verlicht, met welke verlichtingssterke en met welke kleuren dat gebeurt. Ook kunt u daarin aangeven of vast-brandende of knipperende verlichting wordt toegepast.
16. Uit de aanvraag blijkt dat uw project gevolgen heeft voor het Natuurnetwerk Zeeland en Brabant (NNZ en NNB). Op grond van de Omgevingsverordening Zeeland 2018 en de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant dient u hiervoor een compensatieplan te overleggen. Uit de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag blijkt dat u over de invulling van het compensatieplan nog in overleg bent met beide betrokken provincies en dat u de uiteindelijke natuurcompensatieplannen uiterlijk voorafgaand aan de terinzagelegging van de ontwerpvergunning aan zult leveren. Dat geldt ook voor de wijze waarop u invulling geeft aan de verplichting uit de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant voor het verbeteren van de landschappelijke kwaliteit. Overeenkomstig de met u primair afgesproken projectplanning stellen wij u hiervoor in de gelegenheid om het natuurcompensatieplan en het voorstel tot het verbeteren van de landschappelijke kwaliteit tot 1 juni 2021 aan ons aan te leveren.
17. Aanvullend beeldmateriaal vanuit dorpskern Ossendrecht (met beelden zoals het is en zoals het wordt), voor zover er gezichtspunten zijn met relevant zicht op de planlocatie.

Antwoorden

14. De ruimtelijke onderbouwing is aangepast naar aanleiding van de door het bevoegd gezag aangeleverde reactietabel en de uitkomsten van de bespreking hierover op 22 maart 2021. Mailwisseling met verslaglegging van digitale bespreking op 22 maart 2021 is ingediend via OLO.
15. Op basis van het huidige informatieblad van IL&T is een indicatief verlichtingsplan opgesteld. Dit plan is via OLO ingediend.
16. De compensatieplannen voor NNB en NNZ worden uitgewerkt na afstemming met de betrokken provincies en zullen zo spoedig mogelijk, voor 1 juni 2021, worden ingediend via OLO.
17. Visualisaties zijn uitgevoerd aan de hand van twee fotopunten aan de rand van Ossendrecht. De visualisaties zijn op hoge resolutie en interactief te raadplegen via de volgende website: <https://www.windvisualisaties.nl/VIS/WPZEBRA/index.html>. Afbeeldingen van deze visualisaties zijn als extra bijlage bij de aanvraag ingediend via OLO.